

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย ข้อวิจารณ์ และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

ในการศึกษานี้ผู้ศึกษาได้ข้อสรุปว่าเพศวิถีนั้นเป็นแนวคิดที่สัมพันธ์กับเพศตรีระ อันหมายถึง เพศในทางกายภาพที่กำหนดจากลักษณะพื้นฐานทางร่างกาย ซึ่งเป็นธรรมชาติโดยกำเนิดของมนุษย์ และเพศภาวะ ซึ่งเป็นเรื่องเพศที่มนุษย์หรือสังคมเป็นผู้กำหนด และความหมายเพศนี้ก็จะมีส่วนกำหนดบทบาทหน้าที่ของมนุษย์ในสังคม ทั้งนี้ การให้คำอธิบายเพศวิถีในเชิงธรรมชาติจะเน้นแนวคิดเรื่องสาร์ตละนิยมทางเพศ โดยมองว่าความต้องการทางชีวภาพที่มาจากสัญชาตญาณทางเพศของมนุษย์เป็นสิ่งถาวร ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ และถือเป็นกฎสากล ฉะนั้น กามตัณหาอันเป็นธรรมชาติของมนุษย์จึงเป็นเรื่องยากที่จะปฏิเสธหรือหลีกเลี่ยงได้ ขณะที่คำอธิบายในเชิงสังคมจะตระหนักถึงปรากฏการณ์ทางเพศที่แตกต่างหลากหลาย ซึ่งแรงกระทำจากความต้องการทางธรรมชาติอย่างเดียวกันไม่สามารถอธิบายภาวะที่แตกต่างกันในแต่ละพื้นที่และช่วงเวลาได้ ด้วยเหตุนี้ เงื่อนไขและปัจจัยทางสังคมจึงมีอิทธิพลต่อรูปแบบที่หลากหลายของวิถีชีวิตทางเพศ ในฝั่งคำอธิบายเชิงสังคมนี้จึงให้นำหนักกับบริบททางสังคมมาประกอบในการพิจารณาเรื่องเพศวิถีของปัจเจกชน

ภายใต้คำอธิบายความหมายทั้งในส่วนที่เป็นธรรมชาติหรือสังคมนั้น ทักษะที่เป็นฐานคิดเกี่ยวกับการอธิบายดังกล่าว คือ ทักษะแบบสุนิยมและทุนนิยมทางเพศ ซึ่งทักษะทั้งสองมีแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องเพศวิถีที่ต่างกันสุดขั้ว โดยทักษะแบบสุนิยมมองว่าเพศวิถีเป็นพลังธรรมชาติในเชิงบวก จึงไม่มีผลอันเลวร้ายต่อมนุษย์ และความพึงพอใจทางเพศก็เป็นสิ่งที่มีคุณค่าในตัวเอง ซึ่งจะเชื่อมโยงมนุษย์ให้มาสัมพันธ์กันอย่างเป็นธรรมชาติ และก่อให้เกิดความรู้สึกที่เป็นแก่นสาร สร้างความสุขทั้งทางกายและใจที่ช่วยเติมเต็มความเป็นมนุษย์ให้สมบูรณ์ขึ้น ทั้งนี้ การควบคุมเรื่องเพศโดยสังคมต่างหากที่เป็นตัวการทำให้เรื่องเพศกลายเป็นเรื่องที่ส่งผลในทางลบ ส่วนทักษะแบบทุนนิยม คือ ทักษะที่มองเรื่องเพศวิถีในแง่ร้าย แรงขับทางเพศสำหรับกลุ่มนี้ คือ พลังธรรมชาติในเชิงลบ และเป็นสิ่งที่ไม่คู่ควรกับความเป็นมนุษย์ เนื่องจากธรรมชาติของความต้องการทางเพศเป็นสิ่งที่สามารถบงการมนุษย์ได้ทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ความรู้สึก และแม้แต่สติปัญญา ฉะนั้น ทักษะนี้จึงเห็น

ว่าสังคมจะต้องเข้ามาควบคุมจัดการเรื่องเพศวิถี เพื่อเป็นหลักประกันให้แก่ความมีอารยธรรมของมนุษย์ ซึ่งหากสืบย้อนประวัติศาสตร์ทางความคิดที่มีมาเราจะพบว่ากระแสความคิดเกี่ยวกับเรื่องเพศวิถีมักจะวางอยู่บนฐานคิดแบบทุนิยมโดยส่วนใหญ่ จึงทำให้เพศวิถีกลายเป็นเรื่องที่ถูกปฏิเสธที่จะกล่าวถึง โดยไม่ตระหนักถึงอันตรายที่จะเกิดขึ้นจากความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องเพศวิถี อย่างไรก็ตาม ท่ามกลางกระแสคิดดังกล่าวฮินดูตันตระกลับเป็นแนวคิดหนึ่งที่มองเพศวิถีในแง่มุมที่ต่างออกไป

แนวคิดและหลักการสำคัญของฮินดูตันตระมาจากเจตนารมณ์ที่ต้องการให้มนุษย์ไม่ว่าจะอยู่ในวรรณะหรือเพศใดสามารถเข้าถึงเป้าหมายอันสูงสุดได้ในขณะที่ยังเป็นมนุษย์ปุถุชน โดยไม่ต้องสละชีวิตทางโลกและเข้าไปอยู่ป่า ดังนั้น ฮินดูตันตระจึงมีแนวคิดและวิถีปฏิบัติที่ต่างไปจากแนวคิดกระแสหลักของฮินดู โดยเฉพาะการปฏิบัติตามหลัก 5 ม. ซึ่งตามแนวทางของกระแสหลักถือเป็นสิ่งที่ควรหลีกเลี่ยงหากผู้ใดต้องการที่จะมุ่งสู่การบรรลุโมกษะ อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของศาสนาฮินดู แต่สำหรับฮินดูตันตระหลัก 5 ม. กลับถูกทำให้เป็นสิ่งที่บริสุทธิ์และศักดิ์สิทธิ์ภายใต้บริบทของพิธีกรรมในทางลัทธิ ซึ่งหนึ่งในหลัก 5 ม. นั่นก็คือ เพศวิถี ฉะนั้น เพศวิถีตามความหมายของฮินดูตันตระจึงถือเป็นเรื่องศักดิ์สิทธิ์ ไม่ใช่แค่เพียงการกระทำหน้าที่ร่วมกันของชาย-หญิงในการสืบทอดเผ่าพันธุ์ของมนุษย์ หรือแค่เพียงการตอบสนองความต้องการที่มาจากแรงขับทางกายเพื่อก่อให้เกิดความพึงพอใจส่วนตน ทั้งนี้ ฮินดูตันตระถือว่าเพศวิถีเป็นหนทางที่จะนำไปสู่การบรรลุโมกษะ เพราะสำหรับฮินดูตันตระความสัมพันธ์ทางเพศของมนุษย์ คือ ภาพแทนความเป็นหนึ่งเดียวกันกับพรหมัน ฉะนั้น เพศวิถีจึงเป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยให้บรรลุถึงความเป็นหนึ่งเดียวกับพรหมันได้ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าแนวคิดและวิถีปฏิบัติของฮินดูตันตระจะแตกต่างกับแนวคิดกระแสหลัก แต่เป้าหมายสูงสุดของวิถีฮินดูตันตระนั้นไม่ได้ต่างจากกระแสหลัก นั่นคือ การบรรลุโมกษะ

นอกจากนี้ ฮินดูตันตระมองว่าเพศวิถี คือ ธรรมชาติของมนุษย์ ซึ่งความหมายเพศวิถีทางกาย หมายถึง เพศที่เป็นพลังทางธรรมชาติ อันเป็นพลังที่เป็นจุดเริ่มต้นของการกำเนิดสรรพสิ่งต่างๆ ซึ่งพลังดังกล่าวจะต้องผสานเป็นหนึ่งเดียวกันระหว่างพลังเพศชายและเพศหญิง จึงจะสามารถสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ ให้แก่โลกนี้ได้ ฉะนั้น ตันตระจึงไม่หลีกเลี่ยงหรือปฏิเสธเรื่องดังกล่าว และได้ใช้ร่างกายอันเป็นที่ตั้งของพลังทางเพศนี้พัฒนาไปพร้อมๆ กับจิต บนวิถีของฮินดูตันตระจิตและกายของมนุษย์จะต้องพัฒนาร่วมกัน ในแง่กายภาพฮินดูตันตระเน้นการรวมเพศหญิงกับเพศชายให้เป็นหนึ่งเดียวกัน และเมื่อกายภาพรวมเป็นหนึ่ง จิตภาพก็จะรวมเป็นหนึ่งเช่นเดียวกัน ซึ่งโดยเนื้อแท้แล้วจิตนั้น ไร้เพศ เพราะแท้ที่จริงจิตหรืออาตมันก็คือพรหมัน แต่ด้วยความไม่รู้ซึ่งเกิดจากมายาที่ทำให้จิตยังเกิดการแบ่งแยกความเป็นชายและความเป็นหญิง โดยไม่สามารถตระหนักรู้ว่า โดยแท้จริงแล้วล้วนมีพื้นฐานมาจากสิ่งเดียวกัน

อย่างไรก็ตาม วิถีปฏิบัติของฮินดูตันตระเป็นวิถีที่ปฏิเสธความต้องการที่เป็นปัจเจก ในขั้นสุดท้ายซึ่งก็คือ ขั้นของการบรรลุโมกษะ มนุษย์จะต้องปราศจากความพึงพอใจทางเพศ ซึ่งการจะก้าวไปถึงขั้นนั้นจึงต้องผ่านกระบวนการฝึกฝนภายใต้การชี้แนะของครูแห่งฮินดูตันตระ เพราะเมื่อผู้ปฏิบัติผ่านการฝึกฝนในแบบฮินดูตันตระแล้วก็จะสามารถควบคุมความต้องการทางเพศให้เป็นไปในวิถีแห่งการหลุดพ้นได้

5.2 ข้อวิจารณ์

การศึกษาแนวคิดเพศวินในฮินดูตันตระนี้สิ่งหนึ่งที่เรากำลังตระหนักถึง คือ การทำความเข้าใจปรัชญาฮินดูตันตระในลักษณะองค์รวม เนื่องจาก แนวคิดและหลักการของฮินดูตันตระมีลักษณะเฉพาะและเชื่อมโยงถึงกันในองค์ประกอบทั้งหมด ถ้าเราเข้าใจปรัชญาของเขาซึ่งเรื่องเพศวินเป็นเรื่องศักดิ์สิทธิ์ เรื่องนี้ก็จะป็นหนทางไปสู่ความหลุดพ้น แต่หากเกิดความเข้าใจผิดนำไปใช้ในทางที่ผิดก็ย่อมส่งผลในแง่ลบทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ทั้งนี้ วิถีปฏิบัติทางเพศในฮินดูตันตระก็แปลก เช่น ธรรมชาติที่มีทั้งด้านดีและร้ายซึ่งขึ้นอยู่กับความรู้จักใช้ ถ้าใช้ในทางที่ถูกย่อมก่อให้เกิดประโยชน์ แต่ถ้าใช้ในทางที่ผิดก็ย่อมเกิดโทษได้ เปรียบเสมือนยาพิษที่สามารถใช้ในการรักษาได้ แต่ก็สามารถทำร้ายมนุษย์ได้เช่นกัน

5.3 ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. งานวิจัยชิ้นนี้ได้เน้นความสำคัญที่แนวคิดเรื่องเพศวินในฮินดูตันตระ ซึ่งแนวคิดในสังคมอื่นยังมีประเด็นเรื่องเพศที่หลากหลายซึ่งควรจะทำการศึกษาเพิ่มเติมต่อไป อีกทั้ง ฮินดูตันตระนั้นได้แผ่อิทธิพลทางความคิดไปสู่แนวคิดในสังคมอื่นๆอย่างกว้างขวาง ซึ่งแต่ละแนวคิดที่รับไปย่อมมีบริบททางความคิดที่หลากหลายแตกต่างกันไป แนวคิดฮินดูตันตระในบริบทความคิดอื่นย่อมต้องถูกผสมผสานกลมกลืนจนทำให้มีลักษณะเฉพาะที่ต่างไป การวิจัยในบริบทอื่นเพิ่มเติมย่อมทำให้ได้แนวคิดในการเข้าใจเรื่องเพศวิน และตันตระได้มากขึ้น
2. การศึกษาเพศวินในเชิงจริยศาสตร์เป็นประเด็นหนึ่งที่จะต้องศึกษาต่อ ซึ่งเป็นประเด็นปัญหาในเชิงคุณค่าเกี่ยวกับพฤติกรรมและความพึงพอใจทางเพศ นอกจากนี้ ควรศึกษาเรื่องเพศวินในประเด็นที่แยกเป็นหัวเรื่องเฉพาะ เช่น ความรุนแรงทางเพศ การข่มขืน การคุมกำเนิด เป็นต้น